

सन २०२३-२४ करिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत वाणिज्यिक पिके (कापूस, ऊस) करिता अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी पहिल्या हप्त्याचा एकूण ₹ ३४.२८३३३ लाख निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : अपोसु-२०२३/प्र.क्र.८५/४अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ०६ सप्टेंबर, २०२३

संदर्भ:-

१. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१/१७-अ, दि.१९ एप्रिल, २०१७
२. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-०९१९/प्र.क्र.२२१/१४-अ, दि.०४ नोव्हेंबर, २०२०
३. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३
४. शासन पत्र क्र.RKY-०१२३/C.R.१३/१४-A, दि.३० मे, २०२३
५. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-३/राअसुपोअ/कापूस/२०१९४/२३, दि.२२ जून, २०२३
६. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-३/राअसुपोअ/कापूस/२१७१९/२३, दि.३० जून, २०२३
७. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.६९/४अ, दि.०५ जुलै, २०२३
८. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-३/राअसुपोअ.कापूस/अनु./२२२८२/२३, दि.०५ जुलै, २०२३
९. सामाजिक, न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचा शासन निर्णय क्र.बीजीटी-२०२३/प्र.क्र.६१/अर्थसंकल्प (विघयो), दि.०४ सप्टेंबर, २०२३

प्रस्तावना :-

सन २०२३-२४ करिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत वाणिज्यिक पिके (कापूस, ऊस) करिता एकूण रु.११६२.०४ लाख (सन २०२२-२३च्या प्रलंबित दायित्वासह) रकमेच्या वार्षिक कृति आराखड्यास राज्य स्तरीय समितीने दि. ३० मे, २०२३ च्या शासन पत्रान्वये मंजूरी प्रदान केली आहे. सदर कृती आराखड्यास दि.०५ जुलै, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाच्या दि.२१ जून, २०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सन २०२३-२४ करिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत वाणिज्यिक पिके (कापूस, ऊस) करिता पहिल्या हप्त्यापोटी तिन्ही प्रवर्गाकरिता एकूण रु.१७४.३० लक्ष निधी वितरीत केला आहे. त्यानुषंगाने कृषि आयुक्तालयाच्या मागणीप्रमाणे अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत वाणिज्यिक पिके (कापूस, ऊस) करिता प्राप्त झालेला केंद्र हिस्स्याचा ₹ २०.५७००० लाख व राज्य हिस्स्याचा ₹ १३.७१३३३ लाख असा एकूण ₹ ३४.२८३३३ लाख निधी, वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णय:

१. सन २०२३-२४ मध्ये वाणिज्यिक पिके करिता (ऊस, कापूस) अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण ₹ ३४.२८३३३ लाख निधी (रुपये चौतीस लाख अठ्ठावीस हजार तीनशे तेहत्तीस फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर निधीचे पीक निहाय तसेच केंद्र व राज्य हिस्स्याचे विवरण पुढीलप्रमाणे आहे:-

(₹ लाख)

अ. क्र.	पिके	अनुसूचित जाती प्रवर्ग		एकूण वितरीत निधी
		केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	
१.	कापूस	११.९००००	७.९३३३३	१९.८३३३३
२.	ऊस	८.६७०००	५.७८०००	१४.४५०००
	एकूण	२०.५७०००	१३.७१३३३	३४.२८३३३

- परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार **कापूस पिकांकरिता** केंद्र हिस्स्याचा ₹ ११.९०००० लाख निधी (रुपये अकरा लाख नव्वद हजार फक्त) आणि राज्य हिस्स्याचा ₹ ७.९३३३३ लाख निधी (रुपये सात लाख त्र्याण्णव हजार तीनशे तेहत्तीस फक्त) असा एकूण रु.१९.८३३३३ लक्ष निधी (रुपये एकोणीस लाख त्र्याऐंशी हजार तीनशे तेहत्तीस फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे .
- परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार **ऊस पिकांकरिता** केंद्र हिस्स्याचा ₹ ८.६७००० लाख निधी (रुपये आठ लाख सदुसष्ट हजार फक्त) आणि राज्य हिस्स्याचा ₹ ५.७८००० लाख निधी (रुपये पाच लाख अठ्ठयात्तर हतार फक्त) असा एकूण ₹ १४.४५००० लाख निधी (रुपये चौदा लाख पंचेचाळीस हजार फक्त) वितरीत करण्यात येत आहे.
- परिच्छेद क्र. १ ते ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार, कापूस, ऊस या पिकांकरिता वितरीत केलेला सर्वसाधारण प्रवर्गाचा निधी सन २०२३-२४ मध्ये पुढील लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

केंद्र/राज्य हिस्सा	अनुसूचित जाती प्रवर्ग	
	कापूस	ऊस
केंद्र हिस्सा	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ पीक संवर्धन (१०८) वाणीज्यिक पिके (००) (७८९) अनुसूचित जाती उपयोजना, (०१) (०७) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान कापूस, केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (२४०१ बी १४१) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ पीक संवर्धन (१०८) वाणीज्यिक पिके (००) (७८९) अनुसूचित जाती उपयोजना, (०१) (०५) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान ऊस, केंद्र पुरस्कृत योजना (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (२४०१ बी १२३) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य
राज्य हिस्सा	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ पीक संवर्धन (१०८) वाणीज्यिक पिके (००) (७८९) अनुसूचित जाती उपयोजना, (०१) (०८) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान कापूस, केंद्र पुरस्कृत योजना, (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (२४०१ बी १५२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ पीक संवर्धन (१०८) वाणीज्यिक पिके (००) (७८९) अनुसूचित जाती उपयोजना, (०१) (०६) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान ऊस, केंद्र पुरस्कृत योजना, (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (२४०१ बी १३२) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य

५. सन २०२३-२४ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी खालीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

६. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि.२३ मार्च, २०२१ च्या जापनाद्वारे PFMS प्रणालीच्या सुधारीत कार्यपद्धतीनुसार व संदर्भाधीन दि.०२.ऑगस्ट, २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये केंद्र पुरस्कृत योजनांचे निधी वितरण व विनियोग व्यवस्थापनासाठी राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिके ही योजना SNA मार्क करण्यात आली आहे
७. शासन निर्णयान्वये अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत वाणिज्यिक पिके (ऊस, कापूस) करिता उपलब्ध करून दिलेल्या एकूण ₹३४.२८३३३ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीवर जिल्हा निहाय खर्चाची मर्यादा निश्चित करावी.
८. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
९. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२/०४/२०२३ नुसार विहीत केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
१०. सदर शासन निर्णय सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या अनौ.सं.क्र.१२९/अर्थसंकल्प, दि.०५/०९/२०२३ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.
११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०९०६११४५५५८४०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महेंद्र घाडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा. मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

६. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय), सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
९. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
१२. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१३. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
१४. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१५. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
१६. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१९. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
२०. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
२१. निवड नस्ती-४अ